

ULUS'TAKİ GÜNDELİK HAYATIN YANSIMALARI

Emel Akın¹

Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin düzenlediği Mimarlığın Sosyal Forumu'ndaki etkinliklere Yrd. Doç. Dr. Feray Ünlü ile birlikte bir atölye çalışması ile katıldık.

Bilinmektedir ki, günümüzde mimari çizgiler değişmiş, tarihi yapı cepheleri kent yaşamı içinde sembolleşmiş, Ulus'un gündelik yaşamı bu yapılara yeni anlamlar yüklemiştir. Kentlerimiz ve mimarlığımız içinde bulunduğu toplumsal koşullara bağlı olarak değişim göstermekte, görece insan/toplum odaklı biçimlenmeler yerini büyük bir hızla kâr odaklı biçimlenmelere bırakmaktadır. Acaba, Ankara kentinde yaşayanlar gündelik yaşamın rutini içerisinde bu değişimin farkında mıdır? Atölyemizin amacı mimarlık ve kentteki değişimin yani toplumsal değişimin farkındalık düzeyini sorgulamaktır. Kentin ilk merkezi olan Ulus'taki tarihi yapıların günümüz yaşamındaki yerinin algılanmasını, eski bir merkezin gündelik yaşamını yeni bir merkezde yansıtarak alacağımız tepkileri ölçmeyi hedefledik. Bir başka deyişle bağlamında fark edilmeyenlerin başka bir bağlam yaratılarak sorgulanmasını sağlamaya çalıştık.

Çalışmamızı Üniversitemizin Mimarlık ve İç Mimarlık Bölümü öğrencilerine duyurduk. Bir grup öğrencimiz Ulus merkezinde seçtiğimiz bir aksın fotoğraflarını çekti. Çekilen fotoğraflar, yansıma kavramımıza koşul olarak şeffaf malzemelere basıldı. Fotoğraflar Kızılay'ın hareketli sokaklarından Konur Sokak'ta içinden geçilebilen ve şeffaf bir prizmadan oluşan mekânsal bir sergileme yöntemiyle kent kullanıcılarına sunuldu. Sergiye gelenlerin sadece izlemeleri değil, aynı zamanda interaktif bir şekilde katılmaları sağlandı. Yüzeyle yapıştırdığımız post-itlere pek çok sayıda yorum yapıldı.

Ortaya çıkan sonuç oldukça heyecan verici oldu. Yorum sayısı ve yorumların niteliği beklediğimizin çok üzerinde oldu. Üç gün boyunca Ulus'un Kızılay'daki yansımasının değişimin farkında olanlarla olmayanları aynı zeminde buluşturduğunu gördük, hüzünlü ya da mutlu anıları, özlemleri, hayıflanmaları okuduk bu yorumlarda, pek çok öneri ve unutulmuş değerleri anımsattığımız için yüzlerce teşekkür aldık.

Öğrencilerimiz bu çalışmaya başından beri büyük bir keyifle katıldı. Kenti sorguladılar, insanları gözlediler çektikleri fotoğraflarda. Kimi zaman hüzünlendiler, kimi zaman güldüler, kimi zaman gizleyemediler şaşkınlıklarını. Bilmedikleri mekânları keşfetmenin tadını çıkardılar. Bir kentin belleği olduğunu, geleceğin ipuçlarının geçmişin izlerinde olduğunu gördüler. Mimarlık eğitiminin gündelik yaşamla bağını görüp toplumun içinde yaşadıkları öğrendiklerini. Kızılay'da çalışmanın amacını, çektikleri fotoğrafları büyük bir gururla/keyifle anlatarak özgüvenlerini tazelediler. Yeni bir çalışmayı bekliyorlar sabırsızlıkla şimdilerde.

Öğrencilerimizle birlikte yürüttüğümüz bu çalışma pek çok yerde yayınlandı. Farklı bağlamlarda geliştirmemiz isteniyor. Atölye sonuçları bir makaleye dönüşmek üzere. Yeni çalışmalarımız olacak elbette. Olmalı da... Mimarlığın kaynağı toplumdur, teori gücünü uygulamadan alır. Öğrencilerimizin böylesine istekli ve özverili çalışmaları yeni projeler üretme konusunda bizlerin de motivasyonunu artırmaktadır.

¹ Yrd. Doç. Dr. Atılım Üniversitesi, Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü